

Kto zachęca do uprawiania narciarstwa?

Narciarstwo jest tą dyscypliną, w której wiek uczestników nie ma znaczenia, zaczynając już od 3 letnich dzieci stawiających pierwsze kroki na nartach, aż do wieku późnego seniora. To sport uprawiany przez całe rodziny, dzieci, rodziców oraz dziadków. Znaczący wpływ na wiek rozpoczęcia jazdy na nartach ma rodzina. To od zainteresowań rodziców i dziadków zależy, jakie formy aktywności ruchowej będzie uprawiało dziecko. Wspólne wyjazdy w góry, na narty bardzo wzmocniają więzy rodzinne. W sytuacjach zabawy, wycieczki, wspólnych zajęć poznajemy dzieci i naszych partnerów bardziej wszechstronnie, co poszerza nasze kontakty i zakres oddziaływań. Wartości wychowawcze rekreacji w rodzinie nabierają różnego znaczenia, wyrazu i formy w zależności od fazy życia. Oczywiście faza dzieciństwa jest głównym okresem oddziaływania wychowawczego rodziców, dlatego dobrze jest, gdy rodzice sięgają po środki przyjemne i skuteczne zarazem pisała Teresa Wolańska¹.

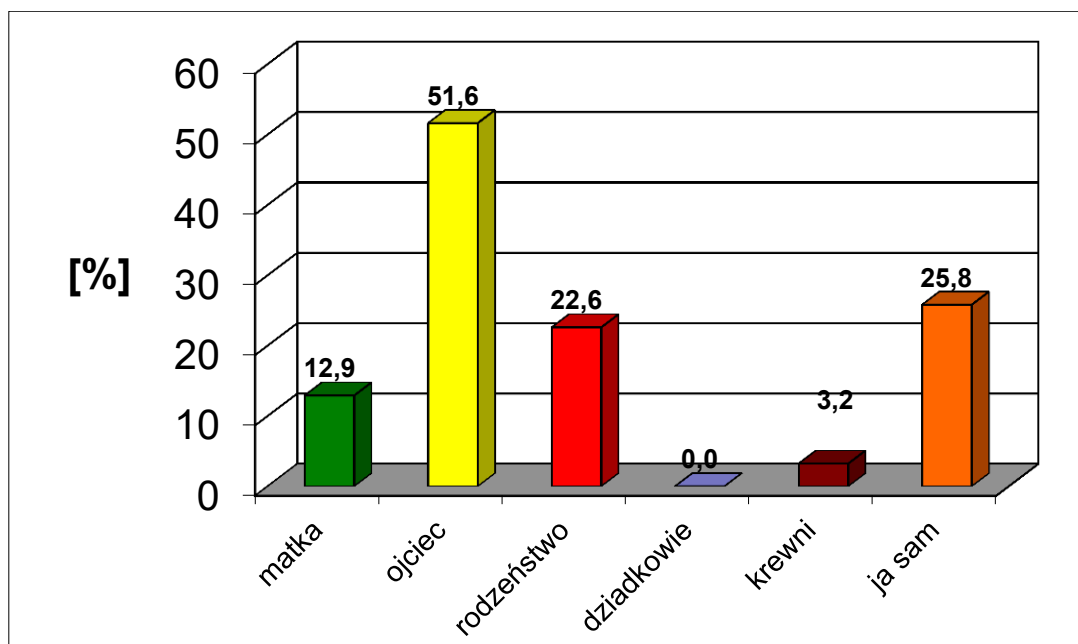
Prezentowane badania są częścią pracy magisterskiej Małgorzaty Zalewskiej nt. „Narciarstwo dzieci i młodzieży szansą na kształtowanie ich postaw”. Celem pracy była próba odpowiedzi na pytanie, czy uprawianie narciarstwa wpływa na kształtowanie postaw dzieci i młodzieży oraz zbadanie, czy uprawianie narciarstwa może być stylem życia całej rodziny.

Na potrzeby tego artykułu skoncentrujemy się na jednym pytaniu – kto jest inicjatorem jazdy na nartach lub snowboardzie w rodzinie?

Badania przeprowadzone były w dwóch miastach – Warszawie i Szklarskiej Porębie. Ogółem przebadano 31 dzieci, z czego 13 pochodziło z Warszawy, a 18 ze Szklarskiej Poręby. Wśród respondentów było 13 dziewcząt i 18 chłopców. Średnia wieku badanych osób wyniosła 12,7 lat. Wśród badanych na nartach jeździły 24 osoby, w tym 10 dziewcząt i 14 chłopców natomiast na desce snowboardowej 7 osób - 3 dziewczęta i 4 chłopców. Średnia długość stażu narciarskiego wyniosła 5 lat. Przebadano też 26 rodziców, 16 osób ze Szklarskiej Poręby i 10 z Warszawy. W grupie tej znalazło się 14 kobiet i 12 mężczyzn. Średnia wieku rodziców wyniosła 40,3 lat.

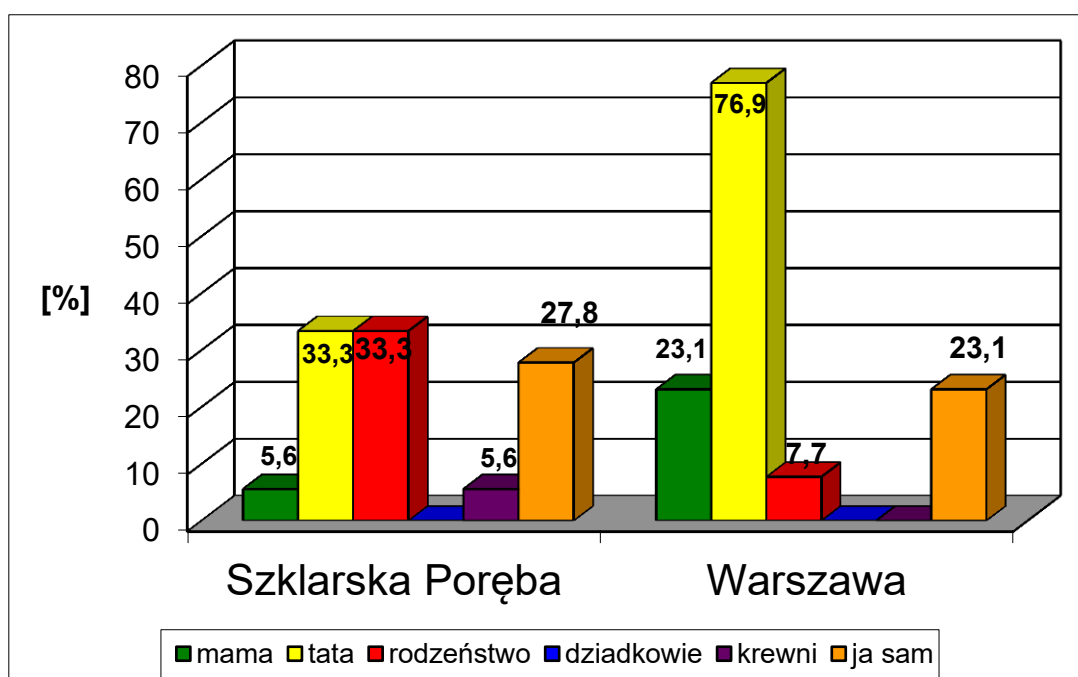
Najczęściej inicjatorem wspólnych wyjazdów na narty jest ojciec, tak można wywnioskować przyglądając się ogólnym wynikom uzyskanych w przeprowadzonych badaniach [wyk.1].

¹ Łobożewicz T., Wolańska T. (1994): Rekreacja i turystyka w rodzinie. PTNKF Warszawa.

Wyk.1. Kto jest inicjatorem wspólnych wyjazdów na narty w opinii badanych dzieci

Jednak wyniki otrzymane w Warszawie różnią się od tych ze Szklarskiej Poręby. W Warszawie do wspólnego wyjazdu na narty mobilizuje najczęściej ojciec rodziny – 76,9% odpowiedzi. Na następnym miejscu plasują się razem matka i sami badani – po 23,1% odpowiedzi. Znikomy procent (7,7%) badanych z Warszawy uznał, że inicjatorem wspólnych wyjazdów jest rodzeństwo [wyk.2].

Wyk.2. Kto w rodzinie jest inicjatorem wspólnych wyjazdów na narty – według badanych dzieci z Warszawy i Szklarskiej Poręby

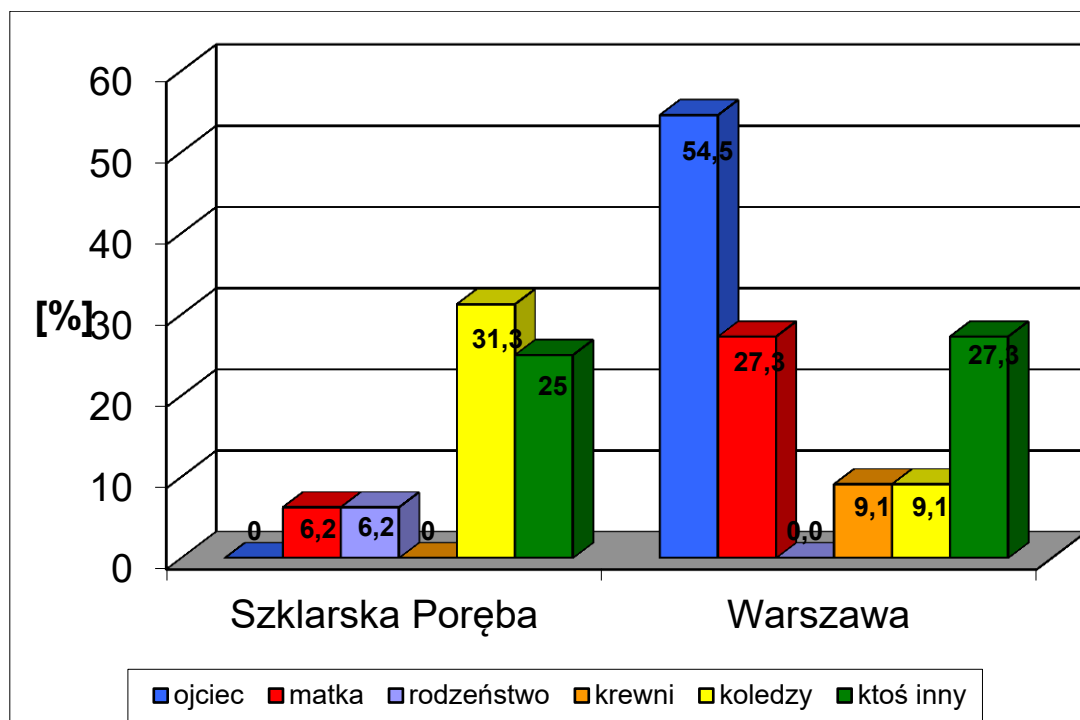
W Szklarskiej Porębie, w której w porównaniu z Warszawą znacznie mniej badanych wyjeżdża wspólnie na narty, inne osoby są głównymi inicjatorami takich wyjazdów. Najczęściej na wspólną jazdę na nartach namawia w rodzinie rodzeństwo i ojcowie – 33,3% odpowiedzi. Następnie sami badani – 27,8% odpowiedzi. Natomiast matki znacznie rzadziej niż w Warszawie są inicjatorami takiej jazdy – 5,6% odpowiedzi. Zarówno w Warszawie, jak też w Szklarskiej Porębie dziadkowie nie są takimi inicjatorami [wyk. 2].

U rodzin w Warszawie uprawianie narciarstwa wiąże się zazwyczaj z wyjazdami w góry. Mimo, że od kilku lat można już pojeździć w centrum miasta na całorocznym stoku narciarskim, to jednak takie sztuczne warunki nie mogą się równać z pobytem w prawdziwych górach, tamtejszym klimatem, różnorodnością tras i pięknymi widokami. Ponadto, mało która osoba chciałaby spędzać urlop lub ferie w mieście. Dlatego wśród badanych warszawskich rodzin, najczęstszym stylem zimowego odpoczynku są właśnie wyjazdy w góry na narty. Prawdopodobnie właśnie to jest przyczyną takich, a nie innych odpowiedzi badanych.

W Szklarskiej Porębie, położonej w Karkonoszach wydaje się, że funkcjonuje trochę inny schemat zimowego wypoczynku. Jazda na nartach nie jest związana z wyjazdami, gdyż stoki narciarskie są w tej samej miejscowości. Dlatego też w Szklarskiej Porębie nie tylko ojcowie są głównymi inicjatorami wspólnej jazdy na nartach, ale również rodzeństwo (prawdopodobnie starsze) i sama badana młodzież.

A czy badani rodzice uprawiają narciarstwo? Aż 76,9% respondentów z tej grupy deklaruje, że jeździ na nartach. Badani rodzice jeżdżą na nartach od 2 do 36 lat, średni staż narciarski wynosi 20,2 lata. Z Warszawy zaledwie 9,1% badanych nie jeździ na nartach, natomiast ze Szklarskiej Poręby nie jeździ trochę więcej osób, bo 31,25%. Tak duża różnica w liczebności osób nie jeżdżących na nartach spowodowana jest prawdopodobnie doborem grupy do badań. W Warszawie do szkoły narciarskiej najczęściej posyłane są dzieci, których rodzice też jeżdżą na nartach, natomiast w Szklarskiej Porębie narciarstwo może być traktowane jako jedna z dyscyplin, która jest dostępna we własnym mieście.

Powyższą tezę może potwierdzić wyk.3. W Warszawie główną osobą, która zainteresowała badanych rodziców narciarstwem był ojciec (54,5%), natomiast w Szklarskiej Porębie – koledzy (31,3%). Z innych osób, które miały wpływ na rozpoczęcie przez ankietowanych rodziców nauki jazdy na nartach wymieniany był mąż (11,5% odpowiedzi), własne dzieci (7,7%), oraz w pojedynczych odpowiedziach – trener, wychowawca i - po prostu - chęć nauki.

Wyk.3. Osoby, które zainteresowały badanych rodziców narciarstwem

Dlaczego badani rodzice zdecydowali się zainteresować swoje dzieci narciarstwem? Otóż z badań wynika, że głównym motywem wyboru narciarstwa, jako dyscypliny dla dziecka było w Szklarskiej Porębie miejsce zamieszkania, które umożliwia łatwy dostęp do tras narciarskich (góra Szrenica), tak zdecydowało aż 81,2% badanych rodziców. Natomiast w Warszawie, takim bodźcem była przede wszystkim rodzinna tradycja jeżdżenia na nartach (60%). Wpływ rodzinnych zainteresowań narciarstwem podkreśla też 18,8% badanych rodziców ze Szklarskiej Poręby. Wśród odpowiedzi z obu miast, pojawiła się też indywidualna decyzja dziecka jako bodziec do rozpoczęcia nauki jazdy na nartach, w Warszawie 20% dzieci podjęło tę decyzję samodzielnie, a w Szklarskiej Porębie 18,8%.

Bardzo łatwo jest „złapać” bakcyła narciarskiego, gdyż w tym sporcie każdy może znaleźć coś dla siebie. Co więcej, obserwując przedstawione wcześniej wyniki, można zaryzykować stwierdzenie, że narciarstwo jest „zaraźliwe”. W rodzinach badanych osób narciarstwo bardzo często jest przekazywane z pokolenia na pokolenie. A jeśli nawet rodzice nie jeżdżą na nartach, to i tak umiejętności będą przekazane dalej, gdyż 100% badanej młodzieży deklaruje, iż nauczy swoje dzieci jeździć na nartach.

A Wy jeździcie na nartach lub snowboardzie? Kto Was zainteresował „białym szaleństwem”?

Zapraszam do wypełnienia krótkiej ankiety, a wyniki przedstawimy na stronie NWF.
<https://goo.gl/forms/Wd7UO32r0UQVxf9J3>

dr Małgorzata Zalewska
 nauczycielwf.pl